

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2013. JÚLIUS XXIV. ÉVFOLYAM 13. SZÁM

HITVALLÁSUNK, HITVALLÓ ÉLETÜNK

Meghívó nőszövetségi konferenciára

A Heidelbergi Káté 450. évfordulóján tartandó konferencián központi szerepet kap a hitvallás szerepe. Képünkön a helyszín: a szatmárnémeti Lános-templom

Szeretettel meghívjuk a Nőszövetségeket, egyházkerületünk asszonyait és leányait a Királyhágómelléki Református Nőszövetség XIV. konferenciájára, amelyet 2013. július 20-án a Szatmárnémeti Lános-templomban tartunk (Jean Calvin tér).

Konferenciánk témája: *Hitvallásunk, hitvalló életünk. A Heidelbergi Káté 450. évfordulója.*

- 10.00 Zászlós bevonulás. A konferencia megnyitása: **Ft. Csúry István püspök**
- 10.15 Igehirdetés: **Lakatos Enikő** lp., Budapest – a Duna-melléki Nőszövetség titkára
- 10.45 Köszöntések: **Bogya-Kis Mária** lp. – a Királyhágómelléki Nőszövetség elnöke; **Kovács Sándor** – a Szatmári Egyházmegye esperese; **Korda Zoltán** – házigazda lelkipásztor, Szatmárnémeti Lános-templom.
- 11.15 Előadás. **Dr. Juhász Tamás** – a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet professzora: *A Heidelbergi Káté a református gyülekezet és a református ember életében.*
- 12.00 Szünet
- 12.15 Előadás. **Takács Tamásné** lp., Hajdúszoboszló – a Tiszántúli Nőszövetség

elnökhelyettese: *A Krisztuskövetés akadályai*; **Kovácsné Takács Emese** beosztott lp., Hajdúszoboszló: *Az akadályok elhárítása.*

- 13.00 Vendégeink, nőszövetségi vezetők köszöntő szavai, új zászlók avatása
- 13.30 Emléklapok átadása
- 14.00 Ebédszünet, csoportos beszélgetések, ismerkedés
- 15.00 Tisztújítás: Egyházkerületi vezetőség megválasztása
- 15.40 Záró istentisztelet – Úrvacsoraosztás: **Balászné Kis Csilla** lp. – a Királyhágómelléki Nőszövetség alelnöke
- 16.40 Hazautazás

Szeretettel kérjük asszonytestvéreinket, hogy, aki teheti, zászlóval, népviseletben jöjjen. Részvételi díj: 5 (öt) lej; ebből kávét, kalácsot és ásványvizet tudunk biztosítani. Uzsonnát, útravalót ki-ki hozzon magával. A lelkésznőket kérem, hozzanak palástot, hogy együtt oszthassunk úrvacsorát. Arra kérjük a megyei nőszövetségi elnöknőket, hogy szervezzék meg gyülekezetenként az utazást.

Isten áldja meg találkozásunkat!

BOGYA-KIS MÁRIA, KORDA ILDIKÓ, SZILÁGYI NOÉMI

HETEDIK KÜRTSZÓ

Református oktatás és nevelés

„A bölcsességnek kezdete az Úrnak féltelme.” (Péld 9,10)

Kedves olvasó! Engedd meg, hogy néhány gondolat erejéig elkalauzoljalak a nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnáziumba.

Iskolánk keresztyén közösség, ahol a pedagógusaink nem csak tanítanak, hanem nevelnek is. Célunk, hogy tanulóinkat művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé formáljuk, hogy kialakítsuk és megerősítsük fiataljainkban a felelősségtudatot saját cselekedeteikért, és azok következményeiért, elmélyítve bennük a szavahihetőség, a megbízhatóság, a becsület és tisztesség erényét.

Névadó fejedelemasszonyunk, Lorántffy Zsuzsanna rengeteget tett azért, hogy a fiatalok tanulhassanak, fejlődhessenek. Körünkben, mikor már természetes, sőt kötelező az iskola, ezen törekvések elavultnak tűnhetnek. De nem azok! Hiszen iskolába járni, leckéket bemagolni vagy pedig valódi értékekkel gazdagodni nem ugyanazt jelenti. A megfelelő tárgyi tudás, a lelkes hozzáállás csak igazán jó alapokra helyezve tud gyümölcstermőre fordulni. A tanügy által meghatározott feltételek és törvények betartása mellett intézményünkben nem csak emberi, múlandó alapokra építünk, hanem örök értékekre is alapszünk diákjaink jövőjét. A rákibizott diákokat igyekszünk olyan felelős és tudatos fiatalokká formálni, akik számára a tudás, a tehetség és a szorgalom megbecsülése, nemzeti értékeink megőrzése, az Istenbe vetett hit és az élet tisztelete jelenti az igazi értékeket.

A tanítás-nevelés folyamata minden igényt kielégítő körülmények között zajlik, a megfelelő tartalomhoz megfelelő forma is párosul. Iskolánk, egy Európai Unió által finanszírozott projekt keretén belül, teljes külső és belső megújuláson ment át. Európai elvárásoknak megfelelő szaktermek és osztálytermek fogadják a hozzánk jelentkező diákokat.

Isten után hálánkat szeretnénk kifejezni azoknak a szülőknek és gyülekezeteknek is, akik bizalmukkal és támogatásukkal mellettünk állnak.

KÖVENDI ISTVÁN iskolalelkész

Hiszem és vallom /2. Református múzeum /3. Méliusz Juhász Péter /5.

„Amikor továbbhaladt, meglátta Lévit, az Alfeus fiát, aki a vámszedőhelyen ült.” (Mk 2,14a)

Jézus a tenger partján nagy tömegeket tanított. Neki nem csak a sokaság volt fontos, hanem az egyes ember is. Ő nem csak a sokaságot vonzotta magához, hanem az egyedülállót is. Nem csak azokat tanította, akik hozzámertek, hanem azokat is, akiket taníthatónak és tanításra szorulóknak látott meg. Ő meglátta a többiek által bűnösnek megbélyegzett bűnöst is, a többiek által lenézett és kiközösített vámszedőt is, csalót is.

A lelkével látta meg Lévit, az Alfeus fiát. Nem azért látta meg, mert ő Alfeus fia volt, nem azért, mert ebből anyagi haszna lett volna, nem azért, mert sajnálta, hogy egyedül van, nem azért, mert nagyra becsülte munkáját, szorgalmát, hanem azért, mert lelkével meglátta, hogy Lévi boldogtalan és igazi szeretetre vágyik, észrevette, hogy Lévi lelke igaz szeretetre szomjazik.

Jézus meglátja igaz szeretet-éhségedet, akárki légy, légy akár mások által kiközösített, megbélyegzett ember, légy akár csaló is, légy bármilyen bűnös. Te odafordulsz Hozzá tanításért, útmutatásért, engedelmes lelkülettel?

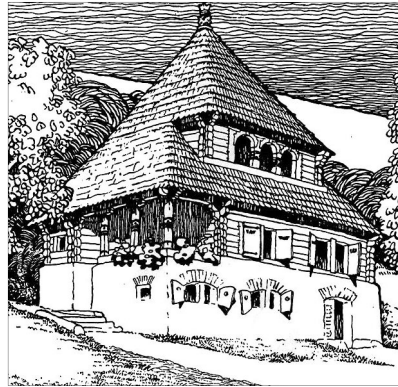
„...és így szólt hozzá: »Kövess engem!«...” (Mk 2,14b)

Jézus, amikor megszólít, legfontosabb, legvisszafordultabb üzenetét mondja el neked, ami megoldást ad: kövesd Őt, kövesd a Jézust, kövesd még ma.

A Lélek csendje

Jézus azért szólította meg Lévit, mert belelátott lelkébe, meglátta benne az ürességet, lelki szükségét, és Ő önmagával, lelkületével akarta megtölteni Lévi üres szívét. Jézus „kiszemelte”, kiválasztotta őt arra, hogy szeretetét befogadva az Ő nyomába szegődjön, kövesse Őt.

Jézus mondata felszólító és felkiáltó mondat, tehát parancsként hangzik Jézus szava. Ne feledd, Jézus, amikor megszólít, fel is szólít arra, hogy Őt kövesd. Szíved, életed üressége akkor szűnik meg, amikor Jézusra figyelve el kezded Őt követni. Aki Jézus követése helyett és mellett mást vagy másokat követ, az csak pótlék, ideig-óráig tartó hamis ál-megoldás a lelki üresség megszüntetésére, a szeretet-igény kielégítésére.

Kós Károly alkotása

Jézus követése nem Jézus utánzása. Jézust követni azt jelenti, hogy az általa kitaposott ösvényen menni, az Ő nyomába szegődni.

„Az pedig felkelt és követte őt.” (Mk 2,14c)

Lévi, az itt előforduló görög kifejezés szerint, egyszer s mindenkorra, határozottan, visszavonhatatlanul eldöntötte, hogy ezután csak Jézus nyomában fog járni.

Lévi nem tévovázott, nem vonakodott felkelni a vámszedő asztaltól, azonnal elindult Jézus léptei nyomán. Azonnal választott, azonnal döntött és azonnal változott meg, s ez a lényeges az ő történetében és az ő életében.

Sokféleleképpen találkozhatunk Jézussal, különbözőképpen szólít meg minket követésére, de a lényeges nem ez, hanem az, hogy válaszolunk-e egyszer úgy, hogy végérvényesen, egyszer s mindenkorra eldöntöttük, hogy csak Őt követjük.

Az, hogy meg vagy konfirmálva, az a te személyes, végleges elköteleződésed Jézus mellett, az Ő követésére. Egyszer fogadtad meg és ígérted meg, hogy Jézus követőjeként fogod járni életed útját, nem változtathatod meg önkényesen és könnyelműen fogadalmadat. Ahogyan Lévi komolyan gondolta Jézus követését, ahogyan komolyan eldöntötte Jézus követését, úgy néked is komolyan kell vened konfirmációi ígéreteket, a mindennapi életben ennek alapján dönthetsz és viselkedhetsz.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Bálványgyártó műhelyben élünk?

Egy péntek esti lefekvés előtt a Bibliám véletlenszerűen nyitottam fel, és a szemem Pál Rómabelieknek írott levelének egyik versénél akadt meg: „minden, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik”. Elmosolyogtam magam, hogy a mai kor embere mennyi mindent keres és talál is (!), amiben hinni próbál, és annak segítségével által szeretné túlvészlni a holnapot, holott egyetlen mondatban benne van minden, ami az életet biztosan fenntartja.

Az is eszembe jutott, hogy vannak, akik jóságban, vagy féldrágakövekben, mások pedig jogi papírokban keresik a mindennapok megoldását. Mi ez, ha nem bálványozás? Mi ez, ha nem a hit reménységének szándékos összetörése? Mi ez, ha nem a bizalom zsugorodása?

A *Heidelbergi Káté 95. kérdése* erről ezt írja: Micsoda a bálványozás? Az, ha az ember az egy igaz Isten helyett, vagy ömellelte, aki az ő Igéjében magát kijelentette, valami más képzelt vagy tart istennek, s az ő bizalmát abba helyezi.

Mennyire egyértelmű: a bálvány az, amit az egy, igaz Isten helyett kezd az ember imádni, csodálni, dicsőíteni, magasztalni, tömjénezni, isteníteni, glorifikálni, ajnározni! Kálvin János szerint az ember szíve olyan, mint egy bálványgyártó műhely, amely folytonosan bármiből magának bálványt alkothat. Így lehet bálvány bármi: egy ideológia, egy cél vagy hivatás, egy szellemi alkotás, egy tulajdon vagy siker, vagy hatalom, egy magatehetetlen (mű)tárgy, „melyeket vallási célra, ahhoz kapcsolódóan vagy egy vallási értelemben fontos esemény vagy személy megörökítése érdekében készítenek”. Az viszont biztos: maximálisan el tudja vonni a figyelmet Istenről és az Ő tetteiről.

Minden történelmi korban találkozhatunk ugyanezen gonddal. Ha pl. Ézsaiás könyvét olvassuk, láthatjuk, hogy állandó kísértése volt Isten népének az, hogy megvonja a bizalmát az élő Istentől, és mindenféle szobrokat kezdett tisztelni. A spiritiz-

mus bűnébe is belemerült Isten népe: „A Molokhoz zarándokoltál olajjal, és illatszerrel áldoztál neki, és messzire küldted követeidet, le egészen a holtak hazájáig.” (Ézs 57,9)

És ma? Amikor tévéből, újságokból köszönnek ránk halottidézők, jóvendőmondók, látók, médiumok, kártyavetők? Mondhatni ugyanaz van, csak „stílusosabban”. Mindegy, hogy kicsoda, ha azt gondolja az ember, hogy az az isten, vagy áldoz neki, tiszteli, imádkozik hozzá, az már bálvány.

Ha valaki meg van győződve, hogy nincs bálvány az életében, az is kérdezze meg tükör előtt önmagától: Uram, nem nőtt-e valami vagy valaki oda melléd, és amiatt nem tudlak igazán tisztelni?

Ha tiszta a válaszuk, legyen nekünk is hitvallásunk az, amit Pál apostol a korinthusiaknak ír, amikor ők is küszködtek a bálványtisztlet maradványaival: „nekünk egy Istenünk van, az Atya, akitől van a mindenség, mi is ő benne; és egy Urunk, a Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is ő általa”. (1Kor 8,6)

ORBÁN LEVENTE

Református múzeum Nagyváradon

Mecénások öröksége. Országos szinten is egyedülálló a Partiumi Református Múzeum

A Királyhágómelléki Egyházkerület és a Nagyvárad-Olaszi Egyházközség közösen hozták létre az országos szinten is egyedülálló Partiumi Református Múzeumot, melynek gondolata a várad-olaszi lelkésztől származik, s mely a Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ épületében kapott helyet.

1996. augusztus 6-ra, a Magyar Reformátusok III. Világtalálkozója alkalmából, az egyházközség területén épült fel Pafka Ernő műépítész tervei alapján a Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ. A tervező úgy alakította ki a dísztermet, hogy a látható gerendázata, valamint az ejtett álmennyezete egy partiumi kazettás, falusi templombelső benyomását keltse, melyben helyet kapott a múzeum, illetve közösségi célt is szolgáló, mintegy százhusz személy befogadására alkalmas előadóterem is.

A nagyváradi Körösvidéki Múzeum akkori jeles munkatársa, Săşianu Alexandru muzeológus szakértelmével és hathatós segítségével gyűjtöttük a legértékesebb úrvacsorai kelyheket, kenyérszótó tányérokat, keresztelő edényeket, úrasztali terítőket, ónkannákat, cserépkorsókat, pecsétnyomókat és a több évszázados nyomtatványokat.

Hapák József fotóművésszel bejártuk az egyházkerületünk építészeti értéket képviselő templomait, ő pedig a tőle megszokott művészi érzékkel örökítette azokat meg. Az elkészült, nagyméretű táblaképekkel díszítettük az épület belső tereit. Az értékebb és jellegzetesebb mennyezeti kazettákról készült másolatokból képeztük ki a múzeum álmennyezetét. A múzeum tárlóit és a kiállítás elrendezését a budapesti Nemzeti Mú-

zeum akkori kiállítás szervezője, Bánkuti Albin iparművész és csapata készítette.

A gyűjtemény igen értékes darabjai közül csak néhányat emelek ki. Mindenekelőtt Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony külön tárlóban elhelyezett úrasztali terítőjét, melyet eklézsiánknak adományozott. Az úríhímezéses, csipkeberakásos terítője középebe hímezte a Lk 22-ből, az úrvacsora szerzetési igéjéből vett idézetet, valamint a készítése évszámát: 1635. A múzeumnak és az egyházközségnek megbecsült öröksége a Várad Bibliája (1661) különleges példánya. Az elveszett belső címdalát egy 18. századi tulajdonosa, az eredeti mintához hasonló kézi rajzzal pótolta.

A tizenöt darabból álló úríhímezéses úrasztali terítő-gyűjteményünk szépsége csodálatba ejtette a debreceni Kölcsey Ferenc Művelődési Ház hímnőköreinek tagjait, akik 1996-ra, a Világtalálkozó kezdetére elkészítették másolatukat, melyet kiállítottak Nagyváradon is. Az erdélyi szász műhelyekből kikerült úrvacsorai kelyhek és ónkannák beszélnek a gazdag mecénásokról, akik egyházhűségüket is örökül hagyták az utókorra.

A régi nyomtatványok a 16-19. századok teológiai és természettudományos kiadványai, melyek három tárlót foglalnak el. Itt kaptak helyet az egyház által az elmúlt századokban használt pecsétnyomók is.

Az elmúlt években több kiállított tárgy visszakerült az adományozó egyházközségekhez, de így is sikerült megőrizni a múzeum látványosságát és egyházművészeti értékét.

VERES-KOVÁCS ATTILA

Szolgálat idősek és betegek között

2012. július 1-jével kezdtem el szolgálómat a nagyszalontai József Ház Idősek otthonában, illetve a nagyszalontai kórházban.

Hétköznap délelőttönként az idősekkel foglalkozom, majd a délutáni órákban látogatom a betegeket a kórházban. Minden vasárnap 11 órától istentiszteletet tartok az Otthonban, illetve szeptembertől kezdve a városhoz tartozó Szociális Otthonban 14 órától végzek igehirdetési szolgálókat.

Sajátos ez a szolgáló, ugyanis mindkét otthonban vannak ágyhoz kötött idősek, akiknek külön a szobájukban olvasok ígét, imádkozunk, énekelünk. A József Háznak vannak román lakói is, de ők sem maradnak igehirdetés nélkül, nekik románul szolgálólok.

Az otthonban nagy szükség van az idősekkel való foglalkozásra, hiszen az ott lakók egy egészen új élethelyzetben töltik napjaikat. Kiszakadva a megszokott környezetükből több odafigyelést, lelkigondozást igényelnek. Van olyan idős, akivel heti rendszerességgel meghatározott napokon beszélgetünk, mások az együtt imádkozásban találnak lelki békességre.

Az otthonban ugyanúgy folyik a gyülekezeti munka, mint más gyülekezetben. Az ünnepek alkalmával megtartom a nagyheti bűnbánati szolgálókat, úrvacsoraosztást.

Külön ünnepeket is tartok. Ilyen volt az elmúlt év advent harmadik vasárnapján ünnepség, amelyre meghívtam a nagyszalontai egyházközség presbitériumát is. Továbbá karácsony szentesti ünnepi műsor, március 15-ére, anyák napjára. Úgyisint az egyetemese imahetet is megtartottuk. Részt vettünk tavaly december 2-án a Nagyszántón megrendezett Kárpát-medencei imanapon, idén március 1-jén az Erdőgyarakon megtartott női világimanapon.

Ezenkívül két alkalommal vittem el az időseket kiállításra; Gavrucza Tibor festménykiállítására, illetve Volent Katalin grafikai kiállítására.

A kórházi állandó látogatás mellett, a sátoros ünnepeken úrvacsoraosztásra kerül sor. Mivel nincs erre kijelölt terem, ezért emeletenként egy-egy szobában gyűlünk össze a betegekkel.

Alkalmanként a kórházból hazakerült betegeket is meglátogatom, az időseknek, akik nem tudnak templomba elmenni, úrvacsorát is viszek.

Hálával tartozom az Úr Istennek, amiért ezzel a szolgálóval, az Ő áldása kíséretében építhetem országát! Soli Deo Gloria!

BABES ARDAI ERIKA öregotthon-, kórházlelkész

Amit mindenki megért

(Fil 2,10-11)

Összekuporodva ült már vagy fél napja a koncentrációs tábor egyik sarkában. A csúcsok felől havas szél fútt, de már nem fázott. Már fájni sem tudott. Tétován bámult maga elé. Zsákrongyba csavart, mállott cipőjét nézte, de nem látta. Körülötte csonttá soványodott alakok ölegették a felszabadító katonákat. Friss ételszag csapta meg. Nagyot nyelt, szájában összefutott a nyál, de nem volt ereje, hogy fölkeljen. Hazagondolt. Vajon élnek-e? Mi van templomával? Gyülekezetével? Otthonával, ahonnan percek alatt kellett eljönnie azon a nyirkos éjjelen. Kiskabátban. Búcsú nélkül.

Lába előtt két másik rongycsomó állt meg. Nem volt ereje, hogy fölnezzen.

– Herr... Sie sind Pfarrer, nicht wahr?

Nem sokat tudott németül, de ezt megértette. Hogy ő lelkész-e? Tétován felnézett. Egy volt osztrák miniszter állt előtte szakállal, soványan, aszottan, rongyokban. Igen. Lelkész... az volt... vagy ezer éve... az Alföldön... Abban a nagy faluban... addig a lidéres éjszakáig... De csak ennyit mondott:

– Jawohl.

– Akkor jöjjön – magyarázta fogolytársa –, egy lengyel barátunk éppen a szabadulás órájában halt meg. El kellene temetni. Eddig csak éppen elkapták, aki már nem bírta tovább. Ezen a temetésen végre pap is legyen.

A lelkész végignézett rongyain, piszkos kezén. Az osztrák elérte:

– Nem baj. Ilyen lesz a gyülekezet is.

Tétován állt meg a gödör előtt. A friss hanton zsákba varrt test pihent.

A sír körül néhány egyenruha és sokak szakállas, aszott arc. Ők is „egyenruhában”. Mindnyájan egyformák, lengyelek, magyarok, szlovákok, ukránok, németek, osztrákok, franciák s ki tudja, még hány náció: az elkínzottság, a nélkülözés, az éhség egyenruhájában.

Kezét összekulcsolta:

– Kegyelem néktek, és békesség az Istentől, aki teremtette az eget és a földet. Amen.

Mit is mondjon... mit is mondjon? Itt, itt... több száz kilométerre hazájától – itt, éppen itt? Hiszen alig van, aki érti. Nyolcan, tízen se, hiszen ő csak magyarul beszél.

– Atyám! Te tudod, mit érzünk mindnyájan... nem tudjuk szavakba foglalni... és nem tudjuk talán soha... Légy áldott, hogy könnyőrültél rajtunk, köszönjük, hogy irgalmaztál nekünk... Hazatart ez a lélek... bocsásd meg bűneit... és azokét... azokét is, akik nem tudták, mit cselekedtek vele... velünk...

Fölnézett.

Aszott, merev arcok nézték a sírt, vagy túlmeredtek a havas csúcsokon, túl a túlon, túl mindenben, üveges, dúlt szemekkel. Szörnyű panoptikum!

...Uram, irgalmas voltál ehhez az emberhez, hogy hazahívtad, hogy felszaba-

Gyökössi-centenárium. Szolgálatának legfőbb ismérve, lehajolni az elveszett emberhez

dítottad... Úr Jézus Krisztus... könnyörülj és irgalmazz neki, nekünk...

Úr Jézus Krisztus...

Az arcok megrezzenetek...

– Ne hagyd ezt az árva, beteg, esett népet, Jézus Krisztus.

Néhányan térdre zöckentek. Csontjuk koppant a fagyos földön. Az ukránok mélyen meghajoltak, és háromszor keresztet vetettek.

Úr Jézus Krisztus...

Ezt mindnyájan értették, lengyelek, szlovákok, ukránok, németek, osztrákok, franciák és minden náció.

A szakállas, mosdatlan arcokon nehéz könnyecsek gördültek végig.

A pap vacogva, dideregve már-már csak ezt az egy nevet mondogatta, szinte öntudatlanul:

– Jézus Krisztus, Úr Jézus Krisztus...

Valaki sírni kezdett, nehéz, fölcukló férfisírással.

Jézus Krisztus... Jézus Krisztus...

Már nem is volt emberi hangja, inkább csak nyögdelte.

– Oh ma mère! – sírt fel egy francia.

Már mindenki térdelt. Hogy térdeltek!

Csak a katonák álltak még feszesen. Feszesen és homályos szemmel.

Jézus... Jézus Krisztus – kongott a pap hangja...

Az egyik katona letérdelt. Aztán a többiek is. Megrendülten és felszabadultan.

Ha látták ezt az angyalok, és látták, ha érezték a föld alatt valók, és érezniük kellett a föld alatt valóknak is, beteljesült Pál szava: Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alatt valóké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus az Úr, az Atyaisten dicsőségére.

Ott is.

Itt is.

Akkor is.

Most is.

Mindörökké.

GYÖKÖSSY ENDRE

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT GYÖKÖSSY ENDRE. Dr. Gyökössi Endre (1913–1997) lelkész-pszichológus szolgálatának legfőbb ismérve, lehajolni az elveszett emberhez, nem csak a szószékről beszélni hozzá. A rendszerváltás után egyszer felkérték, mondjon beszédet a Parlamentben. Ott minden bizonnyal mindenki azt várta tőle, hogy mézes-mázos szavakat fog használni. Ő viszont hű maradt önmagához, és jól odamondogatott a honatyáknak. „Ott ezt mondtam a Tisztelt Háznak: Szenvedjétek el egymást szeretetben! Ha láttátok volna, hogy kapták fel a fejüket az emberek! Igen, mondtam, képviselő uraim, ez még önökre is vonatkozik. Hogy egymás másságát elszenvednénk. Mert ha ezt képesek megcsinálni, ha elfogadják a másikat, ha készek a párbeszédre, akkor abból a másiktól talán valami hasznosat is meríthetnek, és beépíthetik a saját életükbe.”

Talán semmi sem szötte át Bandi bácsi szolgálatát annyira, mint az a „fel-fedezése”, hogy Jézus volt az egyetlen vallásalapító, Aki az AGAPÉ szeretetet hozta és gyakorolta a világban. Ez az a szeretet, ami hétköznapi nyelven nem jelent mást, mint, hogy. „Akkor is szeretlek, ha te nem szeretsz engem!” Hogy ezt az elvet mennyire magáévá tette Bandi bácsi, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a Kol 3,13 alapján felállított hitvallása: „Szenvedjétek el egymást szeretetben”. (A Gyökössi.hu nyomán)

OLOSZ LAJOS

Misztérium

Reményik Sándornak

*Eliramló, ködfátylas, csalóka Világ,
ha a kéz egészen száradig elér,
akkor tudja csak,
hogy Téged letépni nem lehet
s aki derekad átfogja
és a szemedbe tekint,
az tudja csak, hogy milyen messze vagy.
Zarándokolva hosszú utakat,
melyek évek mezőin kanyarognak át,
jutottam el én is
fekete várad csukott kapujához.
Tudom már, hogy beljebb nem lehet.
Virágokat szedek
a sánc előtti réten
s leszakítok a várudvarról
kihajló ősi tölgy lombjából
egy fényes, örökzöld levelet.*

Melius Juhász Péter élete (1.)

Melius Juhász Péter (Horhi, 1536 körül – Debrecen, 1572. december 15.) nevét számos variációban örökölték ránk maga és kortársai. „Nyomatásban megjelent műveiben Melius vagy Melios Péter, Somogyi Péter mester, Melios Péter Horhi fi Somogyiban, Somogyi Melius Péter, Melius avag ihasz Péter Somogyi fiú de Horhi, Ihaz Péter de Horhi, Juhász Péter de Horhi, Horhi Melios es Ihaz Péter, Horhi Melios Péter, Horhi Ihaz vagy Melius Péter neven írja magát, míg a wittenbergi egyetem anyakönyvébe 1556. okt. 25-én csak Petrus Melius Vngarus-nak írva.” Mi a Melius név írási formát használjuk, mert ezt maga a nevezett is használta, továbbá a tudományos irodalomban is elterjedt. A név magyar fonetika szerinti átírását, a Mélius változatot a név viselője soha sem használta, igaz, hogy az nem csupán a tudományos ismeretterjesztő publikációkban, valamint közintézmények, utcák, terek elnevezésében, hanem a XX. században tudományos közleményekben is szerepelt így, sőt a Mélius formával is lehetett találkozni.

A wittenbergi vándordiák

Tehetős nemesi családból származott Melius, családja révén is jelentős társadalmi kapcsolatokkal rendelkezett. A katonai pálya nyitva állt előtte, de epilepsiában szenvedvén a tanulást és a szellemi foglalkozást kellett választania. Hazai iskoláit Tolnán végezte, ahol lutheránus szellemben oktató kiváló tanároktól tanult, majd amikor Szegedi Kis István került az iskola élére, annak e korban bekövetkezett református hittani irányba történt fordulása Meliust is magával ragadta. Hazai tanulmányai végével 1556-ban iratkozott be a wittenbergi egyetemre, ahol lutheránus szellemben folyt az oktatás, bár a magyar hallgatók által különösen tisztelt Melanchthon tanítványa lett. Melanchthon teológiai felfogása közel állt Kálvin genfi reformátoréhoz, akinek irányzata adta az akkor helvét hitvallásának, ma reformátusnak nevezett egyház legfontosabb teológiai alapjait.

Melius Wittenbergben a magyar diákok egyesületének, a coetusnak a vezetője, seniora volt. Bizonytalan, hogy 1557-ben vagy csupán 1558-ban jött e haza. Az is felmerül, hogy amennyiben 1558-ban tért haza, akkor wittenbergi diáktársához, Károlyi Gáspárhoz hasonlóan, netalán vele együtt nem látogatott-e ő is más egyetemeiket, nevezetesen nyugati városokat. 1558 döntő jelentőségű év volt Melius életében, mert akkor tette meg Debrecen plébánosává a város földesura, Enyingi Török János. Debrecen az akkori Magyarország legnépesebb, mintegy 15 ezer, színmagyar lakosú mezővárosa volt. A három részre szakított országban Erdély területéhez tartozott. Buda 1541-ben a törökök által történt

Méliusz Juhász Péter domborműve

elfoglalása után Debrecen a Balkánt Európa északi és nyugati részével összekötő fontos kereskedelmi út mentén feküdt. Nagy létszámú kereskedő és iparos lakta a mezőgazdasággal is intenzíven foglalkozó várost. A szürke magyar szarvasmarha tenyésztése és az azzal való kereskedés adta az ott lakó többségnek a legnagyobb jövedelmet, ugyanakkor gyümölcsöző összeköttetést biztosított a többi kereskedelmi ág és az ipar Nyugat-Európával. Oda kapcsolta az előbb lutheránus, majd reformátussá vált főiskolája, melynek alapítását 475 évvel ezelőttre, 1538-ra tesszük. A főiskola diákjai közül számosan tanultak nyugati protestáns egyetemeken és hazatérve közülük kerültek ki e főiskola és más protestáns iskolák tanárai, de a jelentősebb eklézsiák lelképásztorai is.

1973-ban jelentkezett Bogár János református lelkész egy hipotézissel, miszerint Melius és Somogyi Péter vágsellyei tanító azonos személy lenne. Néhány év múlva Botta István egy könyvet szentelt ugyanennek a kérdésnek, amelyben Bogár János tanulmányának említése nélkül alapos filológiai készültséggel igyekezett bizonyítani, hogy Melius Péter azonos a vágsellyei tanítóval. Somogyi Péter vágsellyei tanító személye ismert volt a szakirodalomban. Lutheránus hite miatt 1556-ban Nagyszombatba idézte és kihallgatta Oláh Miklós esztergomi érsek, majd akkor elengedte, de 1557-ben fogságba vetette, és minden módon igyekezett rávenni, hogy térjen katolikus hitre, aminek Somogyi Péter ellenállt. 1558-ban országos főméltóságok közbelépésére engedte szabadon az érsek, mivel Somogyi Péter nemes ember volt, akit mégsem lehetett csak úgy, minden törvényes eljárás nélkül az esztergomi érseknek sem fogságra vetni és huzamosan börtönben nyomorgatni. Somogyi Péter megírta fogságának naplóját, amit a XIX-XX. század fordulóján Stomp László két munkában publikált. Ennek ellenére Bogár János dolgozatáig nem született olyan publikáció,

amely Meliust azonosította volna Somogyi Péter vágsellyei mesterrel, noha voltak kétségkívül erre csábító mozzanatok. Maga a név, hiszen Melius is nevezte magát Somogyi Péter mesternek. Mester, azaz magister volt Melius, mert ezt a tudományos fokozatot megszerezte Wittenbergben. 1557 és 1558 között az ő életrajzában is van egy bizonyos hiány, mert az csak feltételezés, hogy esetleg nyugati körutat tett az alatt, más vélemény szerint itthon Szegedi Kis István ekkor térítette véglegesen a helvét irányhoz, de lehetett volna Oláh Miklós börtönében is. Az is ezt támasztja alá, hogy Enyingi Török János mint hitéleti fogságot szenvedett lutheránus hitvallót azért vitte volna Debrecenbe, hogy azt visszatérítse a lutheri reformációhoz. Mindezek ellenére mind a XX. században, mint a XXI. században a mellett tör lándzsát a szakirodalom, hogy Melius nem azonos személy Somogyi Péter vágsellyei mesterrel.

Debrecen földesurának aránylag kevés beleszólása volt a város ügyeibe, amiket választott önkormányzati szervén keresztül intézett. A lelkészválasztásba viszont volt bizonyos beleszólása a földesúrnak. Török János a lutheri tanokhoz akarta visszatéríteni Debrecent, azért vitte szívesen a családilag is ismert, Wittenbergből frissen hazatért Meliust a városba, mert azt remélte, hogy ő megteszi azt. Tévedett. Melius már református volt és éppen ellenkezőleg a református hitfelekezetet szilárdította meg Debrecenben és a Tiszántúlon, odáig menően, hogy az 1560-as években kibontakozott erdélyi antitrinitárius egyház térhódításától is megvédte Debrecent és a Tiszántúlt.

Teológiai nézetei

Melius teológiai nézetei sajátosan magyar jellemvonásokat viseltek. Egyfelől az obszerváns ferences szerzeteseknek a XV-XVI. század fordulójára kialakult teológiája örököséként Szkhárosi Horvát András szellemében a szociális felelősség bátor szószólója volt. A feudalizmus azt hirdette magáról, hogy isteni rendelésből áll fenn, amely társadalmi rendben a vezető rétegek alattvalóik védelme és testvéri vezetése érdekében töltik be tisztségüket, azért kapják az adót és más szolgáltatásokat. Melius azt kérte számon a társadalmi rétegeken, hogy teljesítsék kötelességüket. Különösen a nemességét, a főurakat, akiket ő fejedelmeknek nevezett, és az állam élén álló uralkodót buzdította tényleges keresztyéni testvéries magatartásra, az alárendeltjeik védelmére, ügyeik igazságos intézésére és a törvénytelen és embertelen követelésektől való tartózkodásra. Melius társadalom-felfogása megfelelt a nemesség autonómiai igényeinek, mivel igen erősen hangsúlyozta az ellenállási jogot, de azt nem tartotta fenn a nemességnek, hanem a „község”-re is átruházta.

DR. CSOHÁNY JÁNOS

Egyházkerületi presbiteri konferencia

Az impozáns lugosi templomba várják a presbiteri konferencia résztvevőit

A Királyhágómelléki Egyházkerület
Presbiteri Szövetsége

IX. konferenciájának programja.

Helyszín: Lugosi Egyházközség.

2013. AUGUSZTUS 30. PÉNTEK

- 13.00–15.00 Érkezés, ebéd (Lugosi Egyházközség, Magnoliei u. 15. sz.)
15.00–15.30 Nyitó áhítat – Csúry István, a Királyhágómelléki Egyházkerület püspöke
15.30–16.00 Köszöntések
– Fazakas Csaba, a Temesvári Egyházmegye esperese
– Gáll Zoltán helybéli lelkipásztor
– Enyedi Anrdás, a Temesvári Egyházmegye PSZ-elnöke
16.00–17.00 A Konferencia megnyitása – László Kálmán, KREK PSZ elnök
Együttműködési szerződés aláírása
Köszöntések a PSZ tagszervezetek részéről
17.00–17.40 A *Heidelbergi Káté* történeti érdekességeiről – előadó dr. PhD Békefy Lajos, a *Presbiter* lap főszerkesztője, Budapest
17.40–18.00 *Korreferátum* – id. Higyed István ny. lelkipásztor
18.00–18.30 Szünet
18.30–19.10 A *Heidelbergi Káté* és más káték az erdélyi református egyházban – Juhász Tamás, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet professzora
19.10–20.00 Az előadások megbeszélése
20.00–21.00 Vacsora
21.00–22.00 Elszállásolás

2013. AUGUSZTUS 31. SZOMBAT

- 7.30–8.30 Reggeli
8.30–9.00 Reggeli áhítat – Szilágyi Zoltán, szilágyszentkirályi lelkipásztor
9.00–9.40 A *Heidelbergi Káté* fontossága napjainkban, a hitvallástanítás fontossága – előadó Szücs Ferenc, a Károli Gáspár Egyetem professzora, Budapest
9.40–10.00 *Korreferátum* – Szilágyi Zoltán, a KREK katekétikai előadója.
10.00–10.30 Az előadások megbeszélése
10.30–11.00 Szünet
11.00–11.40 A *Heidelbergi Káté* a presbiterképzésben – előadó Péter Csaba, a Partiumi Keresztény Egyetem oktatója, Nagyvárad
11.40–12.00 *Korreferátum* – Bustya Dezső ny. főjegyző, Marosvásárhely
12.00–12.30 Az előadások megbeszélése
12.30–13.10 *Személyes hit és hitvallás* – dr. Viczián Miklós, az MRPSZ missziói titkára
13.10–13.30 Az előadás megbeszélése
13.30–15.00 Ebéd
15.00–17.45 Városnézés
18.00–19.00 Esti áhítat, a lugosi ifjúság szolgálata
19.00–20.00 Vacsora
20.00–23.00 Kötetlen beszélgetés

2013. SZEPTEMBER 1. VASÁRNAP

- 8.00–9.00 Reggeli
10.00–12.00 Istenisztelet és úrvacsoraszertés. Igét hirdet: dr. Békefy Lajos, ágendázik: Fazakas Csaba temesvári esperes
12.30–14.30 Ebéd
14.30 Hazautazás

Mi szükséges a jó presbiteri munkához? (4.)

1.2. A hit megvallása. Ezzel a témával hosszabb időn keresztül érdemes foglalkozni, és feldolgozni mindazokat a lehetőségeket, alkalmakat, amikor a hitről lehet és kell beszélni. A tradicionális református ember erről a kérdéstről nem szeret beszélni. Éppen ezért kell foglalkozni a témával, és megértetni azt, hogy a hitről való beszéd, a bizonyoságtétel egyáltalán nem szektásodás, amitől félnek, hanem nyilvánvalóvá tétele annak, amit érez, és másoknak Krisztushoz és az Ő Anyaszentegyházához való vezetése. A káté 23., 24., valamint 26.-tól 59.-ig mindenik kérdés-felelete felhasználható ennek a témának a kidolgozására.

1.3. A hitből származó jócselekedet, engedelmesség és példamutatás. Három olyan cselekmény, mely csak a hitrejutott emberre jellemző. Ennek a hármas tagolódású témának különös az aktualitása a katolikus többségű környezetben. Ilyen közösségekben jelentkeznek és éleződnek ki leginkább az ellentétek, különösen a vegyes családokban. Itt a presbiterre is nagyobb felelősség hárul a konfliktusok kezelésében, ezért nagy szükség van a jó felkészítésre. A három egymástól elkülöníthető részt külön-külön alkalommal kell tárgyalni. A hitből származó jócselekedeteket a 62., 63. és 91. kérdés-felelettel, az engedelmesség kérdéskörét a 104., 123. kérdés-felelettel, és a példamutatást a 28. és a 122. kérdés-felelettel lehet bemutatni.

2. A református tannal kapcsolatos témák

A hitről való beszéd lehetőségének és hasznosságának felismerése után fontos és szükséges tisztázni azt, hogy mit jelent reformátusnak lenni. Különösen nagy hangsúlyt kell helyezni erre a kérdéskörre vallási (és nemzetiségi) szempontból vegyes lakosságú vidéken. Ott sem elhanyagolható, ahol a lakosság túlnyomó részben református vallású (Szilágyság egyes vidékei, Kalotaszeg, Háromszék és Maros-mezőség nagy része).

A történeti áttekintés csupán bevezetése kell hogy legyen ennek a témakörnek; vigyázni kell arra, hogy nem a vallási összetűzéseknek a korában élünk. A presbiterfelkészítésnek nem az a célja, hogy jól polemizáljon a más vallásúakkal, hanem az, hogy öntudatos hitvalló református gyülekezeti előjáróként a rájuk bízott hívek felett vigyázzanak. A különböző tanítások és tévtanítások keresztüztüében csak a jól felkészült előjáró állhat meg és tarthat meg másokat is.

PÉTER CSABA

TOLLVONÁS

Kancsendzöngä – A hó öt kincse

Hát ki küldött titeket ide? – kérdezte a világ legtermészetesebb hangján a Transzfogaras tetején a csecsebecsüket áruló székely bácsi azokat a fiatalokat, akik több óras kimerítő gyaloglás után 40 fokos hőségben felértek a hegy tetejére, ott pedig panaszkodni kezdtek, hogy mennyire kifáradtak a hosszú szerpentin után.

Ez az ismerősömtől hallott történet jutott eszembe akkor, amikor a hírekből értesültem: Eröss Zsolt hegymászó társával együtt a Kancsendzöngä megmászása után eltűnt. – Miért ment oda? – kérdeztem magamtól, de utána rögtön rájöttem: ez nem olyan egyszerű, ahogy gondolom. A hegymászók másképp gondolkodnak, mint mi. Nekik újabb és újabb kihívások kellene, újabb és újabb csúcsokat akarnak megmászni, újabb és újabb csúcsokat kell megmászniuk. Ez a létformájuk. Eröss Zsolté különösen. A csíkszeredai születésű hegymászó kitelepedése után első magyar állampolgárként mászta meg a világ legmagasabb hegy-csúcsát, a Csomalungmát, hogy ezt követően Magyarok a világ nyolcezresein expedíció tagjaként további tíz 8000 m feletti csúcsra jusson fel. Megtehetette, mert erős volt. Nemcsak nevében, testében és elméjében egyaránt. Legalábbis május közepéig.

Tekintetem a hegyre emelem, honnan jön az én segítségem? – kérdezte a zoltáros, és valószínűleg Zsoltban is többször megfogalmazódott ez a kérdés. Egyesek szerint Istent kereste, ezért akart egyre többször, egyre feljebb jutni. A hétköznapi keresztényen ugyanis állítólag vágyik az emberi elismerésre is. Mert meg kell erősödni, mindig bizonyítania kell, önmagának is. Keresni akar, mert még nem igazán találkozott Istennel.

Vannak azonban, akik szerint a Hópárdac Istent kísértette: hiszen aki ilyen jellegű

tevékenységet folytat, az tudja: bármikor fel kell készülnie a halálra. Tudja, hogy az emberi türeklésség határait egyszer-kétszer át lehet lépni – munkával, lélekjelenléttel és nem kis szerencsével –, de sokadszorra aligha. Még Jézus sem ugrott le a templom párkányáról ismerve a fizikai törvényeket, és tudva azt, hogy a válság megszerzésének golgotai útja miatt az Atyának és az emberiségnek szüksége van rá.

Ráadásul Eröss Zsoltnak még a figyelemzetés sem volt elég. A Magas-Tátrában néhány évvel ezelőtt szenvedett balesete (melynek következtében egyik lábát térdből amputálni kellett) nyugodtan nevezhető annak. Ő azonban újból másként gondolkodott: már a kórházi ágyon is a hegycsúcsokról álmodott.

Kár miszifikálni a két magyar hegymászt, és Istent is fölösleges belekevernem – állítják mások. Erössék egyszerűen fizikai és biológiai törvényszerűségeket vettek semmibe – és arra mindig az ember fizet rá. A hegymászók különben sem a nemzetnek hoznak dicsőséget, hírnevet – még ha egyesek így is gondolják –, hanem legfennebb saját maguknak. A hegymászás ugyanis nem közösségi tevékenység, inkább öncélú megvalósítás. Azt nyilván nem tudjuk, hogy a Hópárdacnak két kisgyermeké felnőtt korában mit fog gondolni édesapjáról, azt azonban igen, hogy a Kancsendzöngä (a hó öt kincse) megmászása után eltűnt egy, az életben még talán sokra hivatott 26 éves fiatalember, és hátramaradt egy özvegy valamint két árva. Tény azonban, hogy a nagy sportolókhoz hasonlóan Eröss Zsolt is a csúcson hagyta abba. A hó öt kincse pedig méltó temetője egy erős, kemény embernek.

SOMOGYI BOTOND

GONDOLAT-JEL

Erös közepszerúség

A közepszerúség nem a maga mivoltától erős, hanem azoktól a közepszerúségektől, amelyeket képvisel; s ebben az értelemben félelmetesen nagy a hatalma. Középszerűnek lenni nagyon elterjedt dolog, de korántsem egyszerű. Középszerűnek lenni adottság, egyfajta képesség, amivel értékes dolgokat értéktelenné lehet tenni. Mert a közepszerúség attól közepszerű, hogy elkopott és demagóg dolgokat képvisel, elméleteket, amikből soha nem lesz gyakorlat, ami rövidtávú, öncélú és szánalmas. A közepszerű ember vagy dolog nem értéktelen önmagában, csupán értékes dolgokat

vagy gondolatokat értéktelenné tesz. A közepszerúség ezért mindig lealacsonyít. Hatalma pedig azért nagy, mert bár értéktelen, de sok van belőle. A sok közepszerű pedig fontosnak tartja magát, pedig nem az. A közepszerű ember magányos. Mert középen van, sehova nem tartozik, a semminél több, a valaminél kevesebb, hiteltelen. Sok magányos ember pedig hatalmat képvisel. Ezért őket sokféleképpen hívják: szavazóbázisnak, tömegnek, népnek. Mikor hol van rájuk szükség.

VISKY ISTVÁN

In memoriam
Guttman Mihály

Ismét szegényebb lett az erdélyi magyarság. 87 éves korában hazahíotta teremője Guttman Mihályt – sokak Misi bácsiját –, zenetanárt, karnagyot, zenepedagógust, a Kolozsvári Állami Filharmónia tagját.

Nevéhez fűződik a Romániai Magyar Dalosszövetség újjáélesztése (1947-ben szüntette meg a hatalom egy tollvonással), melynek tiszteletbeli elnöke volt haláláig. Ezen minőségében vett részt 2011-ben kórusunk újjáalakulásának 20. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségünkön.

Álljon itt ünnepi beszédének egy részlete, mely a zene és népe iránti olthatatlan szeretetéről tesz bizonyosságot sokunk okulására.

„(...) Látom, örültök egymásnak. Az öröm a valóság érzékelése. Isten maga a valóság; a szív, mely örül, érinti, izleli az Istent. Az úrvacsoraszertés kenyéren és borban rejtőzött Isten, aki úrvacsorát vesz, az öröm színébe rejtőzött Istennel találkozik. Ő nyújtja kezét felénk, és mi bártortalanul fogjuk, Ő van a szívünkben. Vannak érzések, gondolatok, amelyek énekben, dalban törnek fel szívünkökből. A beszéd belőlük fakad. A dalban maga a szív csordul ki. Beleénekeljük örömünket, bánatunkat, szerelmünket, gyászunkat. Énekben szabadul föl a lelkünk. Elénekelte örömünk megsokszorozódik, bánatunk helyébe a dallam szárnyán szívünkbe öröm száll.

Énekelj! „Az ének szebbé teszi az életet, az éneklők a másokét is” – olvashatjuk nagy tanítómesterünk írásaiban, Kodály Zoltánál. „A magyar lelkiség legmegfoghatóbb megnyilvánulása a nyelv és a zene.” Sokszor egyetlen élmény megnyitja a fiatal lelket a zenéhez egész életére. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre bízni, ezt megszervezni a ti kötelességetek, akik már benne élték, akik hittal cselekszitek mindazt, amit éneketekkel elhíntek a szívekbe. Tudatában vagytok annak, amit az arab bölcséktől idézek: „Ha nem lehetsz világító csillag az égen, légy világító mécses a szobában!” Világító mécses nemcsak a szobában, hanem templomodban, közösségedben, nemzeted szívében!

Húsz év nem rövid idő. Mit kérhetek, kívánhatok nektek? Szent István, első királyunk szavait mondom: „Kövessd az ősokeket, tartsd meg, ami magyar!” Gróf Széchenyi Istvánt idézve: „Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében!”

„Legyetek továbbra is magyarok, erősek, és hordozzátok egész nemzetüket szívetekben!”

VARGA KÁROLY

✿ **SZERETETHÍD VADÁSZON.** A Vadász Református Egyházközség az idei Szeretethíd első napját a fiatalok önkéntes munkája segítségével szervezte meg. A Sportpálya kerítése és a kapu befestése a mintegy tizenöt fiatal munkáját hirdeti. Reméljük, a

A szorgos ifjak szeretethidat építettek Vadászon

néhány órás munkának nemcsak a látszata, hanem az értéke is megmarad a fiatalok életében. Mert jobb adni! A Szeretethíd rendezvényének második napjára egyházközségünk felnőtt tagjait hívtuk önkéntes munkára. A szolgálat jellege némileg öncélúnak tűnhet: templomunk padjainak átfestése. Úgy gondoljuk, eme egyszerű és mégis hasznos munka által mégsem csak magunk javára, hanem Istenünk dicsőségére tudunk szolgálni, s ezzel hirdetjük a világ felé Istenünk szeretetét.

LÓRINCZ LÓRÁND-PÉTER

✿ **HÁRMAS ÜNNEP HEGYKÖZCSATÁRBAN.** Május 19-én délelőtt a hegyközsatári református gyülekezetben hármasszünepséget tartottak, Pünkösöd első napját, a 25, 50, 60 és 70 évvel ezelőtt konfirmáltak találkoztát, valamint emléktábla avatásra is sor került a gyülekezet egykori lelképásztorra és felesége tiszteletére.

Az elődök tisztelete. Az egykori csatári lelképásztor emléktáblája

Miklós Csaba Péter lelképásztor ígehírdetését követően az ünnepek kezdtek az úrvacsora-vétel, ezután névsorolvasás következett, majd mindenki kapott egy-egy jubileumi emléklapot. Elsőként **Mészáros Károly** főgondnok szolt a gyülekezethez, aki ötven évvel ezelőtt tett bizonyágtételt és lépett a gyülekezet teljes jogú tagjai közzé.

Kádár Miklós, egykori csatári lelképásztorra és feleségére, Sipos Zsuzsannára emléktábla elhelyezésével emlékezett a gyülekezet. A gyülekezet kórusa, **Spurigán Zoltán** kántor, karnagy vezetésével a hármasszünnephez illő kórusművel tiszteltget az ünnepe és ünnepek elött.

TÓTH ZSIGMOND

✿ **SZOBORAVATÓ ÓVÁRIBAN – TORDAI DEMETER EMLÉKEZETE.** Óvári napján a református gyülekezet, a Reformátusok Szatmárért Közhasznú Egyesület, a Vetési Albert Kultúrkör, a község tanácsa és a helyi RMDSZ nagyszabású ünnepe tartott. Az ünnepe istentisztelet után leleplezték a reformátor szuperintendens, Tordai Demeter szobrát.

Május 18-án, szombaton délelött 10 órától gyülekezett az óvári református temp-

Tordai Demeter emlékéét élteti a mellszobor

lomban az ünneplő sereg, hogy emlékezzen az óvári zsinatra, annak vezetőjére, Tordai Demeterre, és hálát adjanak a külsőleg felújított templomért. **Csúry István** püspök a Bibliaolvasó kalauz aznap ígét hozta az ApCsel 15. részéből, majd hálaadó imádságában kérte Isten gondviselését a gyülekezetre. **Bölcskei Gusztáv**, tiszántúli püspök Jézus búcsúbeszédének egyik részletéből prédikált. Nem is búcsúbeszéd ez igazán, hanem jövőre utaló biztatás, ahol a Szentlélek erejét és jelenlétét ígéri a Megváltó – mondta az ígehírdető.

Az óvári zsinatról, Tordai Demeter egykori óvári lelkészről tartott előadást **Pálfi József**, a PKE tanára, nagyváradi lelképásztor. Tordai az alsó-magyarországi magyar

reformátusok második püspöke volt. Az általa vezetett zsinatot 1554-ben tartották Óváriban.

A köszöntéseket az ifjak verses műsora és a Himnusz eléneklése követte, majd az egybegyűltek kivonultak a templomkertbe, ahol leleplezték Tordai Demeter szobrát, ami ezután mutatni fogja a dicső múltat, a jelenben bátorítva az erőteljes jövőre.

RÁCZ ERVIN

ZSISKÚ JÁNOS

Gyanús kegyesség

*Pálfordulásán rögvést látni,
Csomagban kapta: niederlandi.*

Jónás töpreng

*Azoknak, akik szemlesüttve
mellőled, Uram odébb-
állnak,
elkelne ma egy menet-
rendben
rendszeresített Cethal-
járat.*

Prédikátorhoz, lekönyörgés

*Jákob létráján menj fel, földi,
de ne felejs el ... visszajönni!*

IDÉZŐJEL

A Krisztus-hívó embereknek majdnem mindig és mindenütt el kellett viselniük a szidalmazást, üldözést, rágalmazást, ahogy ezt Jézus a hegyi beszédben előre megmondta. Anniban mégis új a helyzet Európában, hogy a kívülről vezérelt fogyasztói tömegtársadalom és a pénz hatalom által irányított neoliberális tömegmédiá korával eljött, hogy mindent (és mindenkit) gúny tárgyává lehet tenni, minden szentséget meggyalázni, mindent sárba taposni. A „politikailag korrekt” cinizmus – a bálványozott és abszolutizált szolász- és vélemény szabadság jegyében – azt hirdeti, hogy bárkinek bárkit joga van rágalmazni, kigúnyolni, a visszazsírítására, ellehetetlenítésére törekedni.

FAGGYAS SÁNDOR